

צדנות

מחקר: גביית 'מס שקיות' לא תצמצם את השימוש בשקיות

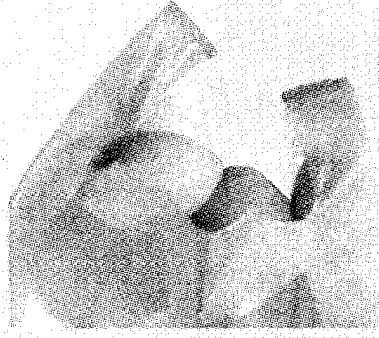
המחקר שנעשה עבור המשרד להגנת הסביבה קובע כי הטלת מס מיוחד על שקיות תגרום להוצאה מיותרת אך לא בהכרח תצמצם את מפגע השקיות

מגיע לבתי הצרכנים, ושם נעשה בהן שימוש משני כשקיות זבל או לאריזת מוצרים, אך הן לא מושלכות ברשות הרבים. רוב השקיות המזהמות שטחים ציבוריים הן שקיות אריזה ליציאה מחוץ לבית, לטיולים או נסיעות, והן מהוות כאמור רק 6% מכלל שקיות הגופיה. החוקרים מציינים שהשקיות שמגיעות לאתרי פסולת מוסדרים הן אכן בעיה, כי אינן מתפרקות, אך מדובר בסך הכל ב-0.8% מהפסולת הביתית בישראל, ולכן הנזק נמוך.

כל משק בית בישראל צורך היום 2.7 שקיות בממוצע ביום. לפי המחקר, היטל בגובה שקל על צריכת שקיות יהיה מס נוסף על הציבור, דבר שיביא אמנם להפחתת השימוש בשקיות בחנויות, אך ייצא דרכים עוקפות לשימוש בשקיות. מה שעשוי לשפר את המצב, לפי החוקרים, הוא שימוש משולב באמצעי הסבה, צמצום חלוקת שקיות על ידי קופאיות, ועידוד השימוש בשקיות רב-פעמיות. עם זאת, חשוב לציין כי המחקר נערך בהזמנת המשרד להגנת הסביבה שכבר קודם לכן קבע את עמדתו נגד הצעת של ח"כ טרטמן.

האם הטלת מס מיוחד על שקיות בסופרים תצמצם את השימוש בשקיות וממילא יביא להפחתת פסולת השקיות הפוגעת בסביבה? בנושא זה קיימת מחלוקת בין ח"כ אסתר רינה טרטמן שכזכור הגישה הצעת חוק המבקשת להטיל היטל על מכירת 'שקיות גופיה', ואילו המשרד להגנת הסביבה ובראשו השר גדעון עזרא מגלים התנגדות. לטענתם, ברור שיש לצמצם את השימוש בשקיות אך לא זו הדרך.

מחקר שנערך בהזמנת המשרד להגנת הסביבה קובע (כצפוי) כי דעתו של השר להגנת הסביבה צודקת. לפי המחקר הטלת מס שקיות אמנם תצמצם את השימוש בשקיות, אך ממדי הפסולת ישארו בעינם. המחקר מתבסס על נקודת הנחה שאומרת כי בישראל מחולקות חינם לצרכנים כשלושה מיליארד שקיות בשנה, אבל רק 6% מהן הופכות ללכלוך ברשות הרבים. לכן, קביעת היטל על צריכת שקיות לא תביא להפחתה משמעותית של מטרה זו.

המחקר שנערך בידי מכון שמואל נאמן בטכניון וחברת 'כיוון' עבור המשרד להגנת הסביבה, קובע כי הרוב המכריע של השקיות